Liberecký kraj

Úpravna vody Machnín je hotová, zásobovat bude Hrádecko a Chrastavsko

17. 09. 2025 11:59

Severočeská vodárenská společnost pokročila v zajištění pitné vody pro oblasti ohrožené ztrátou spodní vody kvůli těžbě v polském hnědouhelném dole Turów. Dokončila úpravnu vody v libereckém Machníně. Z ní pak bude pitnou vodou zásobována oblast kolem Hrádku nad Nisou a Chrastavy.

Nová úpravna vody je dimenzovaná na zajištění pitné vody pro zhruba 30 tisíc odběratelů, zatím ji ale využije zhruba 20 tisíc stávajících uživatelů, takže je stavěná s rezervou do budoucna. Úpravna má zajistit pitnou vodu hlavně těm nejpostiženějším lokalitám, ve kterých hrozí ztráta spodní vody kvůli těžbě v dole Turów, konkrétně jde o Václavice, Uhelnou, Horní Vítkov a část Hrádku nad Nisou.

Podle hejtmana Libereckého kraje Martina Půty je úpravna vody v Machníně první dokončenou stavbou financovanou z Fondu Turów: *„Je to nový zdroj, který je tak daleko od dolu, více než 10 kilometrů vzdušnou čarou, že na ten vodní zdroj těžba nemá vliv a neměla by mít vliv ani v budoucnosti. Takže to je nejen náhrada studní pro ty vesnice, kde zatím vodovod nebyl, ale také náhrada zdroje na Uhelné, což je vodní zdroj, na kterém se pokles spodní vody dá demonstrovat poměrně přesně.“*

Samotná úpravna stála 167 milionů korun, přičemž bylo nutné nejdříve zbourat tu původní, která už byla zastaralá a kapacitně by situaci nezvládla. Jde tedy o úplně novou stavbu plnou moderních technologií. Nicméně nejde jen o úpravnu. Z ní pak povede 12 kilometrů dlouhý přivaděč vody přes Chrastavu, Bílý Kostel a Václavice až do Uhelné.

Přivaděč je momentálně hotový asi ze dvou třetin a na něj se následně napojí nové vodovody, které se teď budují ve Václavicích a v Horním Vítkově. Celý projekt pak dohromady bude za více než půl miliardy korun.

Tyto investiční akce jsou spolufinancovány z prostředků Operačního programu Životního prostředí EU a Fondu Turów spravovaného Libereckým krajem. Fond vznikl na základě česko-polské dohody o řešení dopadů těžby uhlí v polském dole Turów u hranic s Českem. Na kompenzacích škod vyplatily proto před třemi lety České republice Polsko a firma PGE, které důl a sousední elektrárna patří, 45 milionů eur (v přepočtu zhruba 1,1 miliardy korun).
Z toho 35 milionů eur (851 milionů korun) šlo na transparentní účet Fondu Turów.